

กัลยา ไวกยี่ 2550: การมีส่วนร่วมของคณะทำงานระดับตำบลในการจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ
สาขาห้วยมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม)
สาขาวิชาการจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา ภาควิชาการเกษตรที่ปรึกษา:
อาจารย์สมนิมิตร พุกงาม, วท.ค. 132 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของคณะทำงานระดับตำบล ศึกษาปัจจัย
ที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำ และศึกษาปัญหา อุปสรรค รวมทั้งเสนอแนะ
แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะทำงานระดับตำบลในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา
ห้วยมวกเหล็ก จำนวนทั้งสิ้น 74 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบสอบถาม ระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน 2549
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ ไคสแควร์ โดยกำหนด
ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า คณะทำงานระดับตำบล ส่วนใหญ่เป็นเพศชายถึงร้อยละ 85.1 และมีอายุระหว่าง
41- 50 ปี ร้อยละ 48.6 อาศัยอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยมวกเหล็กเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 20 ปี มีการประกอบ
อาชีพหลัก ทำไร่/ทำสวนมากที่สุด ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม
ทางสังคมในพื้นที่ถึงร้อยละ 89.2 เคยได้รับการฝึกอบรม ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำ
ถึงร้อยละ 91.1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำในระดับสูง มีความคาดหวังต่อผลประโยชน์
ที่คาดว่าจะได้รับจากการเป็นคณะทำงานในระดับสูง และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำในระดับปานกลาง

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำ พบว่า ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับ
การจัดการทรัพยากรน้ำ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำ ได้แก่
อายุ การศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย อาชีพ การได้รับการฝึกอบรม ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การจัดการทรัพยากรน้ำ และความคาดหวังในผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเป็นคณะทำงานระดับตำบล

สำหรับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วม ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งส่งเสริมกระบวนการ
มีส่วนร่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำนาร่อง เพื่อให้องค์กรบริหารจัดการลุ่มน้ำมีความเข้มแข็งและสามารถดำเนินกิจกรรม
ต่อเนื่องไปได้ พร้อมๆ กันนี้ หน่วยงานภาครัฐควรเร่งขยายการดำเนินกิจกรรมการบริหารจัดการลุ่มน้ำ
เพื่อเข้าสู่การบริหารจัดการเป็นระบบลุ่มน้ำที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

กัลยา ไวกยี่

ลายมือชื่อนิติ

ก

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

๔๗, ๓.๑, ๒๕๕๐